

OTO KOLTUK KULLANIMI ÜLKE GELİŞİMİNDE ÖNEMLİ BİR İNDEKSTİR

Bebek Yaşam
Genel Müdür
KASIM YİĞİT

Ülkemizde çocukların; yaş, kilo, boy ve fiziki durumlarına göre doğru oto koltuklarında, seyahat etmeleri yasal olarak zorunlu hale getirilmesi ebeveynlerin çocuklarına karşı olan en temel sorumluluğunu yerine getirmesine katkı sağlayarak, oto koltuk kullanımının bir yaşam tarzı haline dönüşmesinin önünü açmıştır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi'nin 2. İlkesi'nde belirtildiği gibi; "Çocuklar özel olarak korunmalı, yasa ve gerekli kurumların yardımı ile fiziksel, zihinsel, ahlaki, ruhsal ve toplumsal olarak sağlıklı normal koşullar altında özgür ve onurunun zedelenmeyecek şekilde yetişmesi sağlanmalıdır. Bu amaçla çıkarılacak yasalarda çocuğun en yüksek çıkarları gözetilmelidir." Bu temel ilkeden yola çıkarak belirtmek gerekir ki; 1 Haziran 2010 tarihinden itibaren ülkemizde,

trafikte çocuk güvenliğini sağlamak adına, emniyet kemeri bulundurması zorunlu olan araçlarda, 1.35 metreden kısa ve 36 kilogramın altındaki çocuklar için, ağırlıklarına ve ECE R44/04 standartlarına uygun oto güvenlik koltukları kullanılması yasal olarak zorunlu hale getirilmiştir. Trafikteki çocuk güvenliği, sadece yasal mevzuat ve kurumlarla sağlanması yeterli olmamakla birlikte, ebeveynlerin de hastanede başlayan trafik macerasında bebeklerin en güvenli şekilde seyahat etmelerini

sağlamakla yükümlülükleri bulunmaktadır.

Çocukların beyin ve omurilik gelişimi halen devam ediyor olması, bedenlerinin daha küçük ve hafif olması, oto-kontrol mekanizmalarının tam gelişmemiş olması, kas ve kemik gelişiminin tam sağlanamaması gibi nedenlerden dolayı; araç içerisinde daha fazla korunmaya ihtiyaç duymaktadırlar. Trafik kazaları, çocuklar için son derece kötü bir gerçekliktir. Dolayısıyla yola çıkmanın en pratik ve

güvenli yolu; ebeveynlerin çocuğun kilo ve boyuna göre doğru çocuk oto koltuğunu kullanmasıyla mümkündür. Amerika Ulusal Trafik Güvenliği Kurumu'na (NHTSA) göre, araç içerisinde güvenlik koltuklarının kullanılması durumunda, çocuk yaralanma riskini ortalama %70 ile %75, ölüm riskini ise; %28 oranında azalmaktadır. Ayrıca; her 34 dakikada bir kaza yaşanmakta olup, 13 yaş altında olan çocukların en az birinin, bu kazalara maruz kaldığı göz önüne alındığında; araçlarda seyahat esnasında mutlaka çocuk güvenlik koltuklarıyla seyahat etmesi hayati önem taşımaktadır. Ani fren, kaza ve beklenmeyen durumlarda vücudun çeşitli bölgelerine yönelik oluşacak ağır darbe basınçlarına, beyin sarsıntılarına ve omurilik zedelenmelerine karşı çocuklara ek koruma sağladığını görmezden gelemeyiz.¹

Amerika'da yapılan araştırmalarda; sürücülerin, %65'inin en az bir kere koltuk kullanımında hata yaptıkları gerçeği karşısında, ebeveynlerin

günler süren araştırmaları sonucunda aldıkları herhangi bir güvenlik koltuğunun tek başına trafikte çocuk güvenliğini sağlamadığını söylemek mümkündür.²

Bu bağlamda ebeveynlerin, çocuk oto koltuğunu kullanırken sıkça yaptıkları hataları aşağıdaki gibi sıralamak mümkün:

- Alınan koltuğun; çocuğa göre çok küçük ya da büyük olması ve tam güvenlik sağlayamaması,
- Çocuk oto koltukları satın alınırken; gerekli garanti, test ve onay sertifikalarının kontrol edilmeden alınması,
- Araç içerisinde koltuğun; tercih edilen konum hazır hale getirilmeden ve doğru şekilde montajı yapılmadan seyahat edilmesi,
- Bebek içerisindeyken veya araç seyir halindeyken; oto koltuğunun montajıyla oynanması,

- Oto koltuğunun baş ve boyun kısmının bebeğin boy ve yaşına göre ayarlanmadan seyahat edilmesi,
- Araç seyir halindeyken, oto koltuğunun üzerinde bulunan emniyet kemerinin gerektirdiği kadar sıkı şekilde gerdirilmeden seyahat edilmesi,
- Araç seyir halindeyken oto koltuğun baş kısmıyla emniyet kemerinin orantılı şekilde ayarlanmadan yola çıkılması,
- Arka yönelimli oto koltuğu, araç ön koltukta kullanılması durumunda ön yolcu "airbag" sisteminin kapatılmaması,
- Oto koltuğunun kullanım ömrü dikkate alınmadan 2. el olarak kullanılması,
- Oto koltuğunda oluşabilecek arızalarda veya sorunlarda, yetkili teknik servis ve uzman kişilerden yardım alınmadan müdahale edilmesi,
- Oto koltuğu kullanılan araçların, trafikteki diğer araçlar

koltuğunun montaj ayarlarının kontrol edilmeden yola çıkılması,

- Uzun yolculuklarda sık sık mola verilmemesi ve çocukların araç dışına çıkartılarak kan dolaşımı ve vücuda taze oksijen alınmasının sağlanmaması, şekillinde sıralamak mümkün.

Bunun yanında; her yıl Dünya genelinde ortalama olarak 1.2 milyon insan trafik kazalarında hayatını kaybetmekte, 50 milyon insan ise kazalarda yaralanmakta. Gelişmiş ülkelerde çocuk ölüm ve yaralanma oranları hızla düşerken, gelişmekte olan ülkelerde ise %50 ile %100 oranında hızla yükselmekte. Meydana gelen ölüm ve yaralanmaların %95'i düşük ve orta gelirli ülkelerde yaşandığı gerçeğini göz önüne alındığında, ülkemizde çocuk oto koltuk kullanımının ne denli hayati bir önem taşıdığını görmekteyiz. Yapılan simülasyon ve istatistiksel çalışmalara göre 2020 yılına kadar orta ve düşük gelirli ülkelerde bu trend %83 oranında artış gösterirken, gelişmekte olan ülkelerde %27 düzeyinde düşüş eğilimindedir.³

Bu kapsamda; gelişmekte olan ülkelerde çocuk yaralanma ve ölümlerin azaltılması için her geçen gün yeni düzenlemeler

yapılmakta. Örneğin; 9 Temmuz 2013 yılında Avrupa Birliği, 'devrim niteliğinde' sayılacak yasal düzenlemeyle ECE R 4404 yönetmeliği yerine i-size (UN R 129) yönetmeliği çıkartarak çocuk koltuk kullanımını ve üretimini yeni standartlara kavuşturmuştur. Dolayısıyla çocuk oto koltuklarının üretimi ve sınıflandırılması çocukların kilosundan ziyade; boy ve yaşa göre yapılması esas alınarak, i-size etiket satılma koşulunu getirmektedir. Bu bağlamda yan, boyun ve baş darbelere karşı oto koltukları, ek korum sistemleriyle daha güvenli hale getirilmesi sağlanmış ve ağır çarpışma testlerine tabi tutularak, koltukların sağlamlık ve güvenliği ölçülmektedir. I-size yönetmeliğine göre bebeklerin, ilk 15 ay arka yönelimli koltuklarda seyahat etmeleri zorunlu olup, öne ve arka yönelimli kullanım durumunda; ISOfix bağlantı mekanizmalarıyla araç içeresine montajı yapılması zorunludur.

Sonuç olarak, ülkemizde çocukların; yaş, kilo, boy ve fiziki durumlarına göre doğru oto koltuklarında, seyahat etmeleri yasal olarak zorunlu hale getirilmesi ebeveynlerin çocuklarına karşı olan en temel sorumluluğunu yerine getirmesine katkı sağlayarak, oto koltuk kullanımının bir yaşam tarzı haline dönüşmesinin önünü açmıştır.

tarafından görülmesi ve araçta bebek olduğunun gösteren eylemlerli "arabada bebek var" işaretinin kullanılmaması,

- Oto koltuğunda oturan bebeğe; mont ve benzeri kalın kıyafetlerin giydirilerek seyahat edilmesinden dolayı, oto koltuğu emniyet kemerinin kayması,
- ISOfix bağlantı sistemli oto koltuklarında, montajın yapıldığını gösteren uyarı ışıklarının ve işaretlerin; kontrol edilmeden seyahat edilmesi,
- Oto koltuğu kumaş temizliğinin, yoğun deterjan ve ağartıcı ürünler kullanılarak yapılması sonucu koltuk kılıfının yanmaz özelliğini kaybetmesi,
- Araba bakıma veya yıkamaya verildiğinde; çocuk oto

Kaynakça

1. The national initiative for increasing safety belt use: Buckle Up America campaign. Eighth Report to Congress. National Highway Traffic Safety Administration, 2014
2. Road safety and health. Resolution WHA57.10 of the World Health Assembly, 57th session, 22 May 2009
3. Improving global road safety. Resolution A/60/5 of the United Nations General Assembly, 60th session, 1 December 2008

BeSafe®

SCANDINAVIAN
SAFETY

iZi Modular™ i-Size

Modüler Evrim! 55 Yıllık İskandinav Güvenliği

Bebek Koltuğu

Yeni Yürüyen Çocuk Koltuğu

ISOfix Baza

reddot award 2015
winner

f BeSafeTürkiye

